

MAGEN
DAVID
ADOM
IN ISRAEL

מגן דוד
אדום
בישראל

גריאטריה המטופל והקשיש

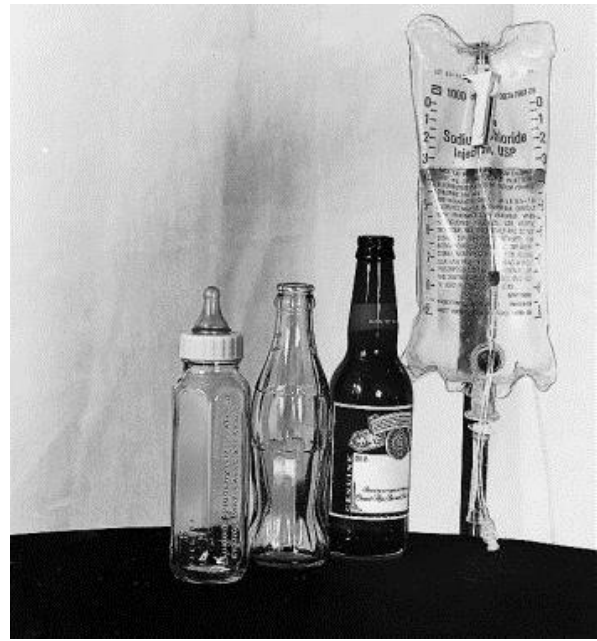
(MDA)

- קשיש - אדם מעל גיל 65
- קשישים מהווים כיום כ- 10% מהאוכלוסייה בישראל
- צריכת שירותי הבריאות עומדת על 40%

תפקוד המערכות בגוף מדרדר בכ- 5-10% בכל עשור, החל מגיל 30

שינויים פיזיולוגים בקשיש

- תתכן בעיה תזונתית (חוסר יכולת לעכל תקין)
- ירידה בחוש הראיה וחוש השמיעה
- ירידה בניידות
- חולשת שרירים
- ירידה בפעילות
- פגיעה ביכולות התפקודיות של המערכות השונות בגוף
- נקודת המוצא: השילוב בין שינויים פיזיולוגים ומחלות חריפות/כרוניות מקשים על ההערכה הקלינית של הקשיש המטופל

גורמים סוציאליים ורגשיים הם בעלי משמעות רבה על בריאות הקשיש לעיתים קשה מאוד להעריך את מצבו של המטופל הקשיש וזאת מכיוון:

- הקשיש חושש לאבד את עצמאותו
- פחד מסביבת בית חולים
- חושש מהוצאה כלכלית על בריאות

מערכת הנשימה

- ירידה בגמישות בית החזה
- החלשות שרירי הנשימה
- שינויים מבניים בנאדיות
- דלדול השערות בקנה הנשימה

עליה בשכיחות:

• דלקת ריאות

• COPD

(MDA)

זה עניין של חיים

מערכת הלב וכלי הדם

- טרשת עורקים
- ירידה ביכולת הכיווץ של שריר הלב
- ירידה ביכולת להגברת קצב הלב במאמץ
- כתוצאה מכך- ירידה משמעותית בפריפוזיה לאיברים

עליה בשכיחות:

- הפרעות קצב
- אי ספיקת לב
- דום לב

מערכת השרירים והשלד

- השרירים מתקצרים וסופחים סידן
- כיווץ הדיסקים בחוליות עמוד השדרה
- ירידה במסת השריר בגוף
- שינוי במבנה גוף המגביל תנועה

זה עניין של חיים

- ירידה ביכולת שמירה על הומאוסטזיס
- הפרעות בשיווי המשקל
- ירידה בתפקוד מערכת הכליות
- בעיות אנדוקריניות (סוכרת, בלוטת התריס)
- בעיות במערכת העיכול: דימומים, עצירת שתן ועצירויות, אי-שליטה על סוגרים
- סיכון גבוהה יותר להיפותרמיה והיפרתרמיה

מערכת העצבים המרכזית

- עד גיל 70 יש ירידה של כ- 10% ממשקל המוח
- מהירות הולכת הגירויים יורדת

עליה בשכיחות:

- שבץ מוחי
- דמנציה
- אלצהיימר
- דיכאון
- פרקינסון

מצב קיצוני של בלבול וחוסר תודעה של האדם ביחס לסביבתו

סימנים:

- הזיות או אי שקט קיצוני
- העדר התמצאות במקום ובזמן
- דיבור לא ברור
- ערעור במצב נפשי

• ירידה משמעותית בתפקוד הקוגניטיבי של האדם במהלך ההזדקנות

סימנים:

- הפרעות זיכרון
- העדר התמצאות במקום ובזמן
- שינויים באישיות
- ליקויים ביכולת השכלית

- צורה מתקדמת של דמנציה, הנגרמת כתוצאה מתהליך התנוונות של המוח
- תהליך הדרגתי של אובדן זיכרון, בלבול, ותשישות גופנית

סימנים:

- ירידה בתפקוד השכלי והתפקודי
- פגיעה ביכולת לבצע פעולות בסיסיות (דיבור, הליכה, אכילה)

- מחלה ניוונית של המוח
- המחלה מתפתחת בדרך כלל אחרי גיל 60

• סימנים:

- קשיון שרירים
- רעד בחלקי הגוף (לא פרכוס)
- הרעד מוגבר על ידי מתח נפשי ועייפות
- חולשה

- הסבר את כל פעולותיך בייחוד בחולים עם ראייה לקויה
- נסה לברר מהו הרקע הרפואי של המטופל (Baseline - קו הבסיס)
- שמור על פרטיות המטופל
- גלה ערנות לסימני הזנחה או התעללות
- ייתכן שהמטופל לא ידווח או יכחיש סימפטומים עקב פחד מאשפוז או איבוד עצמאותו
- נסה להבדיל בין סימפטומים של מחלה כרונית של החולה לעומת הבעיה הרפואית הנוכחית

אנמנזה במטופל הקשיש

- דורשת זמן רב יותר בהשוואה לחולים צעירים
- דורשת סבלנות
- יש להשתמש בשפה המתאימה לחולה
- הצג את עצמך ואת אנשי הצוות
- דבר בגובה העיניים
- דאג להמצאות משקפיים, עזרי שמיעה, תותבות בעת הצורך
- הדלק אור בחדר
- דבר באיטיות

- הקשב וגלה סבלנות, אדיבות ועדינות
- שמור על כבודו- אל תתייחס אליו כילד
- שאל שאלות ענייניות ולא כלליות
- קח בחשבון את הירידה בחושים

הערך את סביבת החולה:

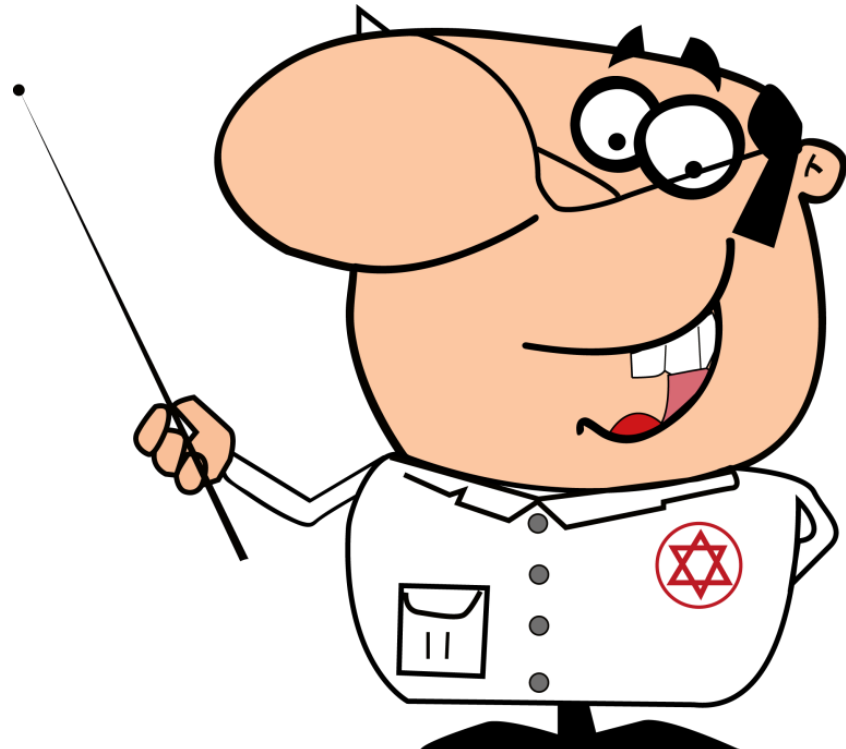
- תמיכה סיעודית (מטפל/ת)
- שימוש בתרופות
- נוכחות של מוצרי מזון/תזונה
- מצב כללי של הבית
- היגיינה אישית

- זכותו של הקשיש לסרב לטיפול כמו כל חולה/פצוע
- למשפחה אין מעמד חוקי לגבי החלטות רפואיות הקשורות בטיפול בקשיש ללא הסכמתו, פרט למקרה של אפוטרופוס ממונה על ידי בית המשפט
- בכל מקרה של סירוב לפינוי או טיפול יש לדווח למוקד המרחבי

שאלות?

זה עניין של חיים